

תוכנית השלום של תצפן

תוכנית מעבר
לשלום ישראל-פלסטיני

סוכנות היסודות ועצרת ארץ

פרסום הליגה הקומוניסטית המהפכנית

ת.ד. 2234 ירושלים

הבעייה

הסכסוך הישראלי-פלסטיני איננו ביטוי של שנאה א-רציונלית של העם הפלסטיני כלפי העם הישראלי; הסכסוך הישראלי-פלסטיני איננו תוצאה של "אי-ההכרה" של הפלסטינים בישות הישראלית; הסכסוך הישראלי-פלסטיני איננו גם עימות בין שתי תנועות שחרור לאומי הרבות על חבל ארץ.

הסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא תוצאה הכרחית ובלתי נמנעת של העימות בין מפעל התיישבותי לבין עם של ילידים הנלחם למימוש הזכות לחיות, ולחיות כעם במולדתו. כמובן זה, וב-מובן זה בלבד, אין כל מיוחדות בסכסוך הישראלי-פלסטיני והוא מהווה אך חוליה אחת בשרשרת הארוכה של העימותים אשר פקדו את המאה ה-20, עימותים שהיו בין מפעלים קולוניאליים לבין תנועות שחרור לאומי.

הנישול, הגירוש, הדיכוי והאפליה וביטול עצם קיומה של ישות פלסטינית, שהיו מנת חלקם של בני העם הפלסטיני משך

למעלה מיובל שנים, אינם תוצאה של שרשרת טרגית של משגים מצד המנהיגות הציונית/ישראלית אלא פועל יוצא הכרחי ובלתי נמנע של הרצון להקים, בארץ ישראל/פלסטין, בלב העולם הערבי, מדינה יהודית, ובגלל זה - למחוק את פלסטין כדי להקים את ישראל.

הסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא עימות בין ישראל לפלסטין. העובדה שהיהודים היוו מיעוט נרדף בחלקים שונים של העולם, והעובדה שהאומות המאוחדות נתנו לגיטימציה חלקית למפעל ההתיישבותי, אין בהם כדי לשנות את האופי הקולוני-ניאלי של המפעל הציוני וביטויו הנוכחי - מדינת ישראל.

ישראל היא שלילתה של פלסטין, ואי-הנכונות הפלסטינית להכיר בלגיטימיות קיומה של ישראל היא אי-הנכונות להשלים עם שלילתה של פלסטין.

במסגרת תהליך ההתיישבות הציונית, נוצרה ישות לאומית יהודית-ישראלית, עם שפה משלה, עם חלוקה מעמדית משלה, ועם תחושת שותפות, ואשר מולדתה בארץ ישראל/פלסטין ולא בכל מקום אחר. גיבושה של האומה היהודית-ישראלית היא אמנם פועל יוצא של תהליך ההתיישבות, אך עובדה זו אינה גורעת כהוא זה מעצם קיומה ובזכות קיומה כאן.

ככל עם אחר בתקופה ההסטורית שלנו, נכון העם הישראלי להלחם על זכותו לחיות, לחיות כאן ולחיות כאן כעם. כוחה של הציונות בכך שהיא הצליחה, עד כה, ליצור בתודעתם של

המוני הישראלים זהות בין ההגנה על המפעל הציוני לבין ההגנה על זכותם לחיות כאן כעם. בהגינו על המפעל ההתיי- שבותי המכונה מדינת ישראל, מאמין הישראלי שהוא מגן על משפחתו, על ביתו ועל עמו. ולא היא. לאמיתו של דבר, הוא מגן על מכונת כיבוש ומלחמה אשר דורשת ממנו מחיר הולך וגובר בדם, בדמים ובאיכות חיים, ומהווה, עבורו ועבור כל העם הישראלי, מלכודת מוות שסופה מצדה, דהיינו לא רק איום על קיומנו הלאומי כי אם גם על עצם קיומנו הפיזי.

לא רק שחרורו של העם הערבי הפלסטיני, כי אם גם קיומו הלאומי והפיזי של העם הישראלי דורשים את מיגור מכונת המלחמה והכיבוש הקרויה מדינת ישראל.

אכן, החתירה לנתק יהודים רבים מהמלכודת הציונית איננה רק ענין צודק, כי אם גם צורך להצלחת המאבק הפלסטיני. ניגודים מעמדיים מפלגים את האומה הישראלית, והאינטרס של הרוב הגדול - אלה שבחשבון אחרון אין להם מה להרויח מההרפתקאה הציונית, ועלולים להפסיד בה הכל - הוא להפ- נות עורף למפעל הציוני ולחבור עם תנועת השחרור הפלסטי- נית. ליהודים אלה, בהמוניהם, אין "לאן ללכת": הברירה עבורם היא למות מוות איטי במצדה או לקבל מקום - לא בחסד כי אם בזכות - בחברה החדשה, שתיבנה על חורבות המפעל הציוני. תנועה פלסטינית מהפכנית חייבת לעשות הכל כדי לנסות - לנסות, שכן אין ודאות שבסופו של דבר

יתנתקו היהודים מאשליית הציונות - לבסות לכבוש את ארון
העמלים בישראל ולשכנעם בברירה של חיים משותפים או מצדה.

לא במילים ניתן יהיה לשכנע את המוני הישראלים, כי אם
בשילוב של שני מרכיבים: מחיר גובר עבור ההרפקתאה הציו-
נית, ואלטרנטיבה שמכבד את קיומם הלאומי. אלטרנטיבה ללא
מחיר - אין לה סיכוי לשכנע, שכן מדוע יעזבו יהודים ספי-
נה מתפקדת ומשגשגת? מחיר, ולו הגבוה ביותר, ללא אלט-
רנטיבה המבטיחה קיום חופשי - רק יחזק את הליכוד הלאו-
מי ואת תחושת הזהות בין ההגנה על המדינה הציונית לבין
ההגנה על הקיום הלאומי. פרספקטיבה היכולה לשלב את העמלים היהודים במאבק של
התנועה הפלסטינית נגד הציונות, חייבת להיות פרספקטיבה
מעמדית, שכן רק בה יכול להתממש המשותף שבאינטרסים של
העמלים היהודים והמוני הפלסטינים.

הפיתרון

בניגוד לשמאל הציוני ולרק"ח, אנו שוללים כל "פתרון",
כביכול, המבוסס על המשך קיומו של המשטר הציוני, שכן
"פתרון" זה טומן בחובו את שורש הסכסוך והתלקחות
עתידיות בלתי נמנעות. התשובה אינה חלוקת המדינה הציו-
נית לשניים - לפי גבולות הקו הירוק או כל גבול אחר -
ולמעניק חלק לעם הפלסטיני, מאחר והבעיה איננה בעיה

טריטוריאליה כזו אם מבנית, בעצם המהות והאופי של המדינה
הציונית ומוסדותיה כמדינת התלישבות.

כאינטרנציונאליסטים וכמתקדמים אנו שוללים גם פתרון
המבוסס על "חזרה" למצב של 1948, כפי שהוא נתפש על ידי
חלק מהתנועה הלאומית הפלסטינית.

אין מדובר רק בשחרור טריטוריה ובדו-קיום בשלום ובשוויון-
יון אזרחי. פלסטין של 1948 אינה קיימת עוד, לא מבחינה
כלכלית, לא מבחינה אנושית וגם לא מבחינה אקולוגית.

אין "חזרה לפלסטין", ולו לצד היהודים החיים בה.
פתרון מתקדם, מהפכני, של השאלה הישראלית-פלסטינית,

דורש, כמובן, את מימוש זכות ההגדרה העצמית של העם הער-
בי הפלסטיני בכל שטח ארץ ישראל/פלסטין, וזכות כל פלס-

טיני שירצה בכך - לחזור אל מולדתו. אולם דבר זה אפשרי,
בפרספקטיבה מתקדמת - מבלי ליפול לחלום הראקציוני של

החזרת מפת הארץ למצבה בתחילת המאה - רק אם תופשים את
שחרור המולדת במשולב עם בנייתה מחדש תוך לקיחה בחשבון

את השינויים הדמוגרפיים, הכלכליים, החברתיים והלאו-
מיים.

אם ניקח, למשל, את שאלת האדמה; לא יעלה על הדעת הן
לשלול מהפליט את זכותו על אדמתו והן לפרק את הקולקטי-

בים שניבנו במסגרת התהליך הציוני והטומנים בחובם פוטנ-
ציאל של קידמה כלכלית וחברתית. הדרך היחידה המאפשרת

לשלב, בו זמנית, את זכויותיהם הלגיטימיות של בני העם
הפלסטיני, את זכויות האוכלוסיה היהודית-ישראלית ואת

הקידמה הכלכלית והטכנולוגית שהושגה במשך 50 השנים

האחרונות - היא דרך הקמתה של חברה סוציאליסטית, תכנון מרכזי, שלטון עממי, והקצבת משאבים לרווחת הכלל ולא לרווחיהם של בודדים. רק בדרך הזאת יהיה שחרור פלסטין גם שחרורם של תושבי פלסטין, יהודים וערבים כאחד.

פלסטין סוציאליסטית זו תהיה, מכורח המציאות, דו-לאומית. הרכב זה מחייב, בפרספקטיבה הסוציאליסטית, לא רק שיוויון בין אזרחים, כי אם שיוויון בין לאומים. אופן המימוש של הזכויות של יהודי ישראל (פדרציה, קונפדרציה, קנטונים, אוטונומיה וכו') היא ענין להידדינות בין שני העמים, אך בראש וראשונה הוא יהיה פונקציה של התהליכים הקשורים בהקמת החברה החדשה ופונקציה של הקצב ומידת האחדות שתושג לפני השחרור. מכאן שאין טעם העלאת פתרונות מדויקים, ועלינו להסתפק בפרספקטיבה העקרונית של פלסטין סוציאליסטית דו-לאומית. בהקשר זה, אין אנו מוציאים מכלל אפשרות את ההכרה בזכות ההגדרה העצמית של יהודי ישראל, כולל זכות ההיפרדות. אך אין הגיון וטעם להעלות סיסמא זו כיום, וזאת משני טעמים: א. ליהודים יש היום הגדרה עצמית, והם מימשו אותה מעבר לכל פרופורציה, תוך שלילת אותה זכות מהעם הפלסטיני. ב. רק הידברות והסכמה הדדית בין שני העמים יכולות לאפשר ויתור הריבונות הפלסטינית על חלק מהטריטוריה הפלסטינית.

הדרך

אכן מטרתנו, כקומוניסטים אינטרנציונאליסטים, היא הקמת מדינה סוציאליסטית דו-לאומית בארץ ישראל/פלסטין. אך השאלה שחייבת להעסיק אותנו היום איננה כל-כך איך תראה פלסטין העתידית ומהו הפתרון היעיל והמתקדם יותר עבור שני עמי הארץ, אלא איך לקרב מטרה זו? במילים אחרות, איך להביא את בני שני העמים להאבק נגד המכשולים האדירים העומדים בדרך לדו-קיום בשלום ביניהם?

פתרונות ואסטרטגית מעבר

בניגוד לכל אלה המאמינים כי השלום יושג על ידי מציאת הפתרון האידאלי - לדעתם - לשאלת הדו-קיום בין יהודים לערבים, ופעילות הסברה כלפי שני הצדדים בצידקת פתרון זה, יוצאים אנו מההנחה שהמוננים מתקדמים ומשנים את דעתם דרך המאבק על האינטרסים שלהם, ושתפקידנו הוא לעודד כל מאבק והתארגנות אשר דרכם לומדים ההמונים להכיר את אויביהם וליצור יחסי כוחות טובים יותר למאבקים הבאים.

שביתה מוצלחת על תנאי עבודה של 800 פועלים אשר ברובם תומכים בליכוד, או הפגנה של רבבות למען נסיגה מלבנון,

הם צעדים ממשיים יותר למען השלום והסוציאליזם מאשר הפתרון המלוטש ביותר במצעה של מפלגה זו או אחרת.

שלוש הנחות יסוד מדריכות אותנו:

- לרוב המכריע של האוכלוסיה הישראלית, לא פחות מאשר לעם הפלסטיני, יש אינטרס במיגור הציונות ובכינון חב-רה דמוקרטית וסוציאליסטית בפלסטיין;
- התנועה הלאומית הפלסטינית מחד גיסא, והחלק המתקדם ביותר של האוכלוסיה הישראלית מאידך גיסא אינם עומדים באותו שלב ביחס ליעד המשותף מבחינת התפתחות ההכרה והמ-אבק;
- המאבק היהודי-ערבי המשותף יבנה תוך כדי ההתקדמות של המאבקים הנפרדים של התנועה הלאומית הפלסטינית מחד גיסא וכוחות השלום הישראליים מאידך גיסא, ויחסי הגומלין ביניהם.

מכאן ברור מדוע אין לנסות להמציא בכל מחיר ובכל רגע סי-סמאות משותפות ויעדים משותפים, כי אם תחומי מאבק, דר-שות ויעדים מידידים אשר עונים למצב הנתון של כל תנועה ותנועה ברגע מסוים. כשם שאין טעם לדרוש מתנועת השלום הישראלית שתאבק, כיום, נגד עצם קיומו של המשטר הציוני, כך גם אין תכלית לדרוש מהתנועה הפלסטינית ש"תמתן" את דרישותיה או שתחכה בצד להמשך מאבקה, עד שיהודי ישראל יגיעו לדרישות משותפות.

האם ניתן בשלב זה להעמיד כיעד מוחשי למאבקם של ישראלים ופלסטינים את הפתרון האפשרי היחידי לסכסוך הישראלי-פלס-

טיני, דהילנו בניית חברה ומדינה חדשות בארץ ישראל/פלס-
טיין? בהחלט לא.

האם, לעומת זאת, ניתן כיום להעמיד פרספקטיבה פוליטית
חלקית מאחוריה יכולים להתגייס התנועה הלאומית הפלסטינית
והחלק המתקדם ביותר של האוכלוסיה הישראלית? בהחלט כן.

תוכנית לשלום ישראל-פלסטיני

תכנית זו היא מעין גשר בין המצב הנוכחי למטרה האסטט-
גית שלנו, בין תודעת ההמונים כיום לאינטרסים ההסטוריים
שלהם, בין התשובות לשאלות הבוערות של השעה לבין הפתרון
האמיתי לסכסוך הישראל-פלסטיני.

כוחה של תכנית השלום של הלק"מ בכך שאין היא דורשת, הן
מהתנועה הפלסטינית והן מכוחות השלום בישראל לוותר על
מה שנראה, עדיין, עבורם בחינת "יהרג ואל יוותר".

היא מבטאת את גבול האפשר של המאבקים של היום.
תכליתה של תכנית זו היא ליצור יחסי כוחות טובים יותר
למאבקים של מחר.

ואלה סעיפי התכנית:
ⓐ פתיחת משא ומתן בין ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטי-
ני על בסיס הכרה הדדית בקיומם של שני העמים ובזכותם
לחיות בתור שכאלה בא"י/פלסטיין;

ב) הפסקת הלוחמה בין ישראל לבין הפלסטינים תמורת פינוי כל השטחים שנכבשו ביוני '67, והתחייבות ישראלית לפ-עול לפתרון שאלת הפליטים והנפקדים;

ג) כינון מדינה פלסטינית עצמאית וריבונית בגדה המערבית וברצועת עזה, ומתן זכות הגדרה עצמית לפלסטינים תושבי ישראל.

ד) בתום פרק זמן שייקבע בהסכם, ידונו כל השאלות שנשארו פתוחות: הריבונות, הקשר בין שתי המדינות, מימוש הפ-תרון לשאלת הפליטים וכו'.

שלב המעבר משאיר שאלות עקרוניות בלתי פתורות, שכן בשא-לות אלו אינה מסתמנת, בשלב זה, הסכמה בין שני העמים. תכליתו:

- לפתור את השאלות הנוגעות (הפסקת הלוחמה, ריבונות - ולו חלקית - לעם הפלסטיני) ובכך לאפשר בניית ריקמה חדשה של יחסים בין בני שני העמים, שתכשיר את הקרקע, אם אכן תיבנה, להתמודדות בצורה מתקדמת ומוסכמת עם השאלות הבלתי פתורות.

- לאפשר התפתחות של הניגודים המעמדיים בתוך כל אחד משני העמים והכרה בקרב מעמד הפועלים הישראליים בדבר האופי הראקציוני של המשטר הציוני.

- ליצור יחסי כוחות טובים יותר אם וכאשר תקופה שוב המדינה הציונית את העם הפלסטיני.

תוכנית מעבר לדה-ציוניזציה של ישראל

גם אם אי-אפשר להוציא מכלל חשבון הגשמת תכנית שלום כפי שהיא פורטה בסעיף הקודם, היא מבטאת את הפשרה המיידית האפשרית בשלב זה, ולכן בכוחה להיות גורם לגיוס ולמאבק נגד המשך קיומו של המשטר הציוני וביטול מזימו-תיו. כל סיכוי לממש הסדר זה עד תום יחדש את העימות עם העם הפלסטיני. מכאן החשיבות לניהול פעולת הסברה וגיוס נגד הציונות ודחפיה המלחמתיים וההתפשטותיים, תוך ניצול יחסי דו-קיום שהושגו בשלב הקודם. זוהי תמצית התכנית של דה-ציוניזציה שפורטה במסמכים פרוגרמטיים של הליגה הקומוניסטית המהפכנית.

ואולם, תכנית זו חשובה גם, ואולי אף יותר, באפשרות השניה, דהיינו המשך ארוך של הכיבוש וסיפוח דה-פקטו. או אז עלינו יהיה להעלות תכנית של "דמוקראטיזציה של ישראל", כלומר דה-ציוניזציה והפיכתה למדינת תושביה, מדינה דו-לאומית. במרכז התכנית של הדה-ציוניזציה עומד, לא רק ביטול החוקים המפלים ערבים לרעה, אלא הדרישה לאוטונומיה לאוכלוסיה הפלסטינית, כשלב בדרך למימוש הזכות להגדרה עצמית.

ברם, אין בשלב הנוכחי כל סיבה להרפות מהמאבק נגד הכיבוש, לסילוק צה"ל מהגדה המערבית ומרצועת עזה ולכינון ריבונות

פלסטינית על השטחים יפוננו ע"י ישראל. לכן, במרכז פעילו-
תנו עומד, יותר מאשר אי-פעם, גיוס ההמונים היהודים והער-
ביים למען הפסקת הכיבוש, המלחמה והדיכוי כנגד האוכלוסיה
הפלסטינית, להתארגנות עצמאית של מעמד הפועלים ולמאבק על
זכויותיו ולהרחבת הזכויות הדמוקראטיות.

מאבקים אלה הם הפתרון לסכסוך הישראלי-פלסטיני, כי בהת-
רחבותם הם יוצרים את החברה החדשה בה יוכלו יהודים וערבים
לחיות בחירות על בסיס של שוויון מלא.

**דפים אדומים
סדרת תגובות**

- 2 לעצור את המלחמה בלבנון
- 3 הדרך לתנועת שלום
ישראל-פלסטיני
- 4 מביירות עד טריפולי
- 5 המשבר המבני של הכלכלה
הישראלית

דפים אדומים 41

לא "קיומה של ישראל"
ולא "שחרור פלסטין"
כי אם בנייה מחדש
של א"י-פלסטין

ספטמבר 1984
שכפול דרור